ОБЩИНА РУСЕ

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
НА ОБЩИНА РУСЕ (2022-2023 г.)

Приета с Решение № 1012, прието с Протокол № 36/14.07.2022 г. на Обс-Русе

В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2021 - 2030), приета с Решение № 278/05.05.2022 г. на Министерски съвет.

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Задълбочаването на бедността сред уязвимите групи население, рискът от социалното изключване и слабите резултатите от мерките, приложени до момента, с цел повишаване жизнения стандарт, активиране участието им в обществения живот, наложиха засилване на мерките за преодоляване на предизвикателствата, пред които са изправени все още редица граждани в уязвимо положение, включително и тези от ромската общност.

Направеният анализ на факторите, предизвикателствата, както и на възприетите подходи и мерки за тяхното адресиране за периода на изпълнение на Националната стратегия на Р. България за интеграция на ромите до 2020 г. показва, че не е постигната амбицията да се сложи край на изключването на ромите и негативните социални нагласи.

Пандемията от COVID-19 засили допълнително уязвимостта на изолирани и маргинализирани общности, в т. ч. и ромската общност и показа спешната нужда от по-ефективен и всеобхватен политически отговор на национално и европейско ниво.

В изпълнение на Заповед Р-32 от 5.03.2021 г. на заместник-председателя на МС на Р. България и председател на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси Томислав Дончев е сформирана Междуведомствена експертна работна група с участието на представители на институции и граждански организации, за подготвяне на проект на Национална стратегия /НС /на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030.

Целта на НС е акцентиране на основните приоритети, цели и дейности, отчитане на проблемите, в резултат на което ще се постигне максимален позитивен ефект за успешната интеграция на ромите и лица в сходна, рискова ситуация, живеещи в изолация и сегрегация.

С Решение № 278/05.05.2022 г. Министерският съвет прие Националната стратегия /НС /на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030, въз основа на която е разработена Национален План за действия на Р. България за 2022-2023, което налага спешно изготвяне на областни стратегии на всяка една област и **Общински план за действие 2022-2023,** в изпълнение на стратегическия документ.

Водеща роля в планиране, координиране и изпълнение на мерките и дейностите, при изпълнение на стратегията е отново на общините.

Предвид гореизложеното, както и постъпило писмо, с вх. № 09-01-198/15.06.2022 г. от областния управител на област Русе, община Русе предприе незабавни мерки за съставяне на Общински План за действие за равенство, приобщаване и участие на ромите 2022-2023, в изпълнение на Националната стратегия /НС /на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 и Националния План за действия на Р. България за 2022-2023.

С цел коректност на информацията и заложените мерки, община Русе изиска с официална кореспонденция, информация от ангажираните с проблема институции и

организации, за планиране на мерките и дейностите, съгласно основите приоритети, залегнати в стратегическия документ, както следва:

1. Приоритет: Образование–отговорни институции: община Русе и Регионално управление на образованието;
2. Приоритет: Здравеопазване- отговорни институции: община Русе, здравните медиатори и Регионална здравна инспекция;
3. Приоритет: Заетост-отговорни институции: община Русе, МТСП/Регионална служба по заетостта;
4. Приоритет: Жилищни условия: отговорни институции: община Русе;
5. Приоритет: Върховенство на закона и недискриминация- отговорни институции: община Русе, Областна дирекция на МВР-Русе и Комисия за защита от дискриминация;
6. Приоритет: Култура: отговорни институции: община Русе, Регионален експертно-консултантски информационен център „Читалища“-Русе.

Основните приоритети продължават да бъдат същите, както в предходния приключил период за интеграция на ромите, като прави впечатление, че е включена в изпълнението нова структура: Комисия за защита от дискриминация.

Община Русе е важен областен административен център, с развита мрежа от услуги във всяка сфера и до момента, предприема всички законови мерки за провеждане на политика на местно ниво за спазване на правата на гражданите, борба с изолацията и бедността, с приоритет етническите малцинства, както и всички граждани в сходна ситуация.

За изминалия аналитичен период: 2012-2020, община Русе ежегодно представи в срок на областния управител на област Русе, Мониторингов доклад на община Русе, в изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация /2012-2020/ - област Русе.

Настоящият стратегически документ - План за действие на Община Русе /2022-2023 г./, е изготвен, спазвайки изискванията в Национална стратегия /НС /на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 и Националния План за действие на Р. България 2022-2023.

Основната цел на настоящият документ е: подобряване жизнения стандарт на маргинализираните групи от ромски етнос, както и на други граждани в сходна ситуация, повишаване на здравната култура, борба с неграмотността и равен достъп до здравни, образователни, социални услуги и заетост; повишаване мотивацията за промяна. Важна роля в този сложен процес има и повишаване на позитивните нагласи на обществеността и борба с дискриминационните елементи.

II. ПРИОРИТЕТИ НА ОБЩИНА РУСЕ, В ПОЛИТИКАТА ЗА ПРИОБЩАВАНЕ, РАВЕНСТВО И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ:

ПРИОРИТЕТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Подцели и на-важни дейности за изпълнение на оперативната цел:

1. Обхващане на децата във форми на образование и грижи в ранна детска възраст и в предучилищното образование за развиване на познавателни и социално-емоционални умения, с цел последващо образователно приобщаване.

2. Създаване на подкрепяща и насърчаваща среда за приобщаване и образователна интеграция; преодоляване на сегрегационните практики в някои образователни институции, чрез повишаване на качеството на образованието с фокус върху интересите на детето, при отчитането на индивидуалните психологически особености и социалната среда.

3. Осигуряване на условия за изпълнение на интегрирани мерки за повишаване на образователното развитие на децата и учениците от ромската общност, чрез качествено и приобщаващо образование и на възможности за продължаващо образование в това число на професионално образование и обучение, както и на висше образование.

4. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в образователните институции.

5. Повишаване обхвата на децата и учениците в задължително предучилищно и училищно образование и намаляването на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище.

6. Подкрепа на роми и други лица от социално уязвими групи за завършване на средно, професионално, колежанско и висше образование, особено за профили, специалности и професии, които дават перспектива за реализиране на пазара на труда.

7. Повишаване и надграждане на знанията, уменията и компетентностите на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал за работа в среда на многообразие и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи, чрез обучения, но и продължаваща подкрепа като менторство, групова рефлексия и др.

8. Работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата; реализиране на различни форми на постоянни взаимодействия с родителите.

9. Подкрепа на доказано ефективни образователни практики, чрез иновативни идеи и дейности, повишаване на дигиталните умения.

10. Изготвяне и прилагане образователни инструментариуми и методики, включително и за усвояване на български език от деца и ученици, чийто майчин език е ромски.

Необходимо условие за осъществяването на тези подцели и дейности е активното сътрудничество между детските градини и училищата, с държавните и местните органи в социалната и здравната сфера, с образователните медиатори и местните общности.

Мерките за постигане на подцелите и дейностите са заложени в приложената таблица, най-долу.

Изпълнението на мерките по приоритет „Образование“ ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритет „Образование и умения“ от НПР: България 2030 и изпълнението на отделни аспекти от Цел 4 „Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

Водещи институции за изпълнение на Приоритет образование са:

МОН-РУО Русе с функциониращи учебни заведения и образователни центрове, община Русе, ДСП-Русе и НПО с опит.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, проекти по структурни фондове на ЕС.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица, най-долу

ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност.

Подцели и на-важни дейности за изпълнение на оперативната цел:

1. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност.
2. Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост.
3. Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи.
4. Развитие на концепцията за здравна медиация.
5. Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват.

Община Русе, като областен център има добра развита мрежа от здравни услуги, квалифицирани медицински специалисти, които осигуряват качествено медицинско обслужване на населението, включително и на ромската общност.

Повишаването на здравната култура на ромската общност и все още съществуващия брой здравно неосигурени лица, остава като нерешен проблем.

Важна роля за активирането на ромското население за включване в здравни услуги и дейности е на здравните медиатори, които са мостът между общността и институциите.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица.

Отговорни институции: МЗ/РЗИ, НЗОК-РЗОК, лечебни заведения, ОПЛ, община Русе, здравните медиатори и НПО с опит.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, Структурни фондове на ЕС

Изпълнението на мерките по приоритет „Здравеопазване“ ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритет „Здраве и спорт“ от НПР: България 2030 и има основна роля за изпълнението на Цел 3 „Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица, най-долу

ПРИОРИТЕТ 3: ЗАЕТОСТ

Оперативна цел: Подобряване достъпа до заетост.

Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване.

Целта е в съответствие със секторната цел в областта на заетостта от Препоръката на Съвета на ЕС относно равенството, приобщаването и участието на ромите, с принцип № 4 „Активна подкрепа за заетост“ от Европейския стълб за социални права. Целта е в съответствие и с националните цели за увеличаване на заетостта на населението на

възраст 20-64 г. и намаляване на безработицата, заложени в Националната стратегия по заетостта 2021-2030 г.[1]. За изпълнението на тази цел ще допринесат мерките от плана към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г., както и прилагането на всички дейности, заложени в Стратегията по заетостта, като: активиране на икономически неактивни лица, вкл. младежи, които са извън системите на заетост, образование и обучение (NEETs); повишаване качеството на работната сила; повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони; развитие на услугите по заетост с цел осигуряване на ефективни преходи в заетост.

Най-важни дейности за изпълнение на оперативната цел:

Преходите в заетост на групите в неравностойно положение на пазара на труда ще се подпомагат и чрез прилагането на пакети от мерки съчетаващи услуги по заетост, различни видове обучения, вкл. цифрови, осигуряване на последваща заетост и консултиране след започване на работа.

Обучение за придобивана не зелени умения и насърчаване на заетостта на „зелени“ работни места.

Прави впечатление, че се залага пакет мерки по ОП Развитие на човешките ресурси 2021-2027 г., която ще окаже подкрепа към следните четири приоритета на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030):

Приоритет „Заетост“;

Приоритет „Здравеопазване“;

Приоритет „Върховенство за закона и антидискриминация“

Приоритет 4 „Жилищни условия“.

Интеграцията на ромската общност за периода 2021-2027 г. ще бъде прилагана отново чрез три подхода:

Таргетиран подход: целенасочени мерки, насочени към маргинализирани общности като ромите. В рамките на отделна специфична цел са планирани конкретни действия, насочени към социалното включване и интеграцията на пазара на труда.

Мейнстрийм подход (хоризонтален подход – реализация чрез всички мерки): Мейнстрийм подходът включва ромите като част от уязвимите групи, които ще получат подкрепа чрез мерките на бъдещата програма на национално ниво (в т.ч. социално изключени лица, лица живеещи в бедност и материални лишения, лица, попадащи в групите в неравностойно положение на пазара на труда, лица без образование, с ниска квалификация или без такава и др.).

Териториален подход: „Интегрирани териториални инвестиции“ в райони от ниво 2 : през новия програмен период ще бъде дадена възможност на регионално ниво да се посрещнат предизвикателствата, свързани с качеството на живот на определени уязвими групи от обществото чрез прилагане на интегрирани и комплексни мерки и подходи, насочени към специални потребности на уязвимите групи. Районите ще могат да използват целенасочено средства за активно приобщаване и по-добрата пригодност за работа на хората в уязвимо положение и осигуряване на равни възможности за тях. Ще бъде предоставена целенасочена подкрепа за социално-икономическата интеграция на маргинализираните общности като ромите според нуждите на отделните райони чрез прилагането на интегрираните териториални стратегии.

Подход „Водено от общностите местно развитие“ - подходът ВОМР ще продължи и през новия програмен период, като ПРЧР ще подкрепя социално- икономическата интеграция на маргинализирани общности и ромите на местно ниво чрез изпълнение на мерки в стратегиите на местните инициативни групи (МИГ). Интеграцията на ромската общност през периода 2021-2027, е заложена да се изпълнява с мерки за подкрепа, насочени към преодоляване на предизвикателствата в сферите на пазара на труда, здравеопазването и социалното включване на уязвими групи от обществото.

Нов момент в Националния План за действие на Р. България е Национален План за възстановяване и устойчивост //НПВУ

Механизмът за възстановяване и устойчивост е част от инструмента „Следващо поколение ЕС“ (2021-2024 г.) на Плана за възстановяване на Европа (ПВУ). Основната цел на ПВУ е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията. В преследването на тази цел са групирани набор от мерки и реформи, които да имат съществен принос към възстановяването на потенциала за растеж на икономиката и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия.

Министерство на труда и социалната политика предвижда изпълнението и на две обществено значими реформи и 6 инвестиционни намерения.

МТСП предлага разработването на иновативна съвременна **виртуална платформа за дистанционни обучения на лица над 16 г.**, като тя ще бъде съпътствана от целенасочена масова кампания за повишаване на базовите дигитални умения на българското население.

Осигуряването на възможности за обучение по всяко време и от всяко място с наличен интернет ще спомогне за повишаване на участието на населението (25-64г.) в учене през целия живот, което за България продължава да бъде на много ниско равнище.

Дигиталните умения и компетенции се превърнаха в ключови за упражняването на почти всяка професия. В тази връзка с НПВУ Министерство на труда и социалната политика предприема целенасочени спешни действия за повишаване на дигиталните умения на българското общество, като ще се създадат необходимите условия над 500 хил. заети и безработни лица да бъдат включени в подобен тип обучения.

Ще бъдат разработени специализирани електронни учебни програми и учебно съдържание, адаптирани към потребностите на лицата с ниско равнище на образование и ниски дигитални умения, в т.ч. лицата от ромски произход, по-възрастните лица и др., за да се осигурят възможности и на тези лица за участие в онлайн обучение.

По-целенасочени мерки за информиране и мотивиране за участие в обучение ще бъдат приложени за лицата от **ромски произход като специфична целева група**, която се отличава с високо равнище на икономическа неактивност и същевременно с ниско равнище на образование и липса на дигитални умения. За идентифициране и достигане до тези лица, ще бъдат привлечени общините, читалищата, неправителствените организации, както и дигиталните клубове, които ще бъдат изградени/адаптирани по места. Неправителствените структури ще бъдат активно включени в процеса на активиране, информиране и мотивиране на лицата за участие в обучение. Ромските медиатори ще бъдат основните лица, които ще осъществяват дейностите по информиране и мотивиране на регистрираните търсещи работа лица от ромски произход. Ще има специално обучени наставници в дигиталните клубове, които ще подпомагат лицата в неравностойно положение, особено лицата от ромски произход, възрастните лица и др., които нямат необходимите дигитални умения за пълноценно участие в онлайн курсове за обучение.

Прогнозата е, че по линия на проекта до 2026 г. ще бъдат обхванати около **20 хил. лица от ромски произход**, а **до края на 2023 г.** техният брой ще бъде около **1000 лица.**

Предвижда се в рамките на останалите 5 проектни предложения, представители от етнически малцинства да бъдат включвани, като бъде използван мейнстрийм подход и конкретни индикатори само за лица от ромски произход не могат да бъдат изчислени.

Подцели в приоритет „Заетост“ са:

1.Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица;

2.Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите;

3. Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от ромски произход

4. Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане;

Изпълнението на мерките по приоритет „Заетост“ ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритет „Заетост“ от НПР и Целите за устойчиво развитие на ООН.

Водещи институции за изпълнение на Приоритет Заетост са:

МТСП, АЗ-ДБТ-Русе, АСП/ДСП-Русе, община Русе и Русе и НПО с опит.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, проекти по структурни фондове на ЕС.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица, най-долу.

ПРИОРИТЕТ 4: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги.

Подцели и на-важни дейности за изпълнение на оперативната цел:

1. Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност.

2. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи.

3. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.

4.Търсене на инструментариум за подобряване на правните и икономически условия за премахване на несъответстващите на Закона за устройството на територията (ЗУТ)/законодателството жилища и квартали.

5.Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията за въвеждане на принципа на съразмерност при издаване на заповед за премахване на незаконен строеж, представляващ единствено жилище за неговите обитатели.

6. Разширяване на законния достъп до качествена вода, електричество и канализация в обособените квартали с концентрация на бедност.

Политиката на община Русе, за поддържане на жилищен фонд за социално слаби и крайно нуждаещи се граждани е свързана с проучване, управление и разпореждане с общинската собственост, поддържане на картотека на крайнонуждаещи се граждани и

обслужване дейността на Местната комисия, по чл. 8 от Закона за уреждане правата на гражданите, с многогодишни жилищно-спестовни влогове (ЗУПГМЖСВ).

През месец май 2021 г. община Русе успешно приключи строителството и обзавеждането на 28 апартамента за лица и семейства от уязвими групи, по проект „Изграждане на социални жилища за настаняване на лица от малцинствени групи от населението и социално слаби лица, които не могат да се ползват от условията на жилищното настаняване на Община Русе“, по ОП РР 2014-2020. Сформирана е комисия за разглеждане на заявленията на гражданите и следва настаняване, съгласно Наредбата на ОбС-Русе.

Към момента продължава настаняване на лица и семейства, съгласно Наредбата на ОбС-Русе, като настанените лица и семейства **задължително трябва да изпълняват мерки по проект на община Русе:** „Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“, съгласно сключен Договор за безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.056-007-C01, по процедура за конкретни бенефициенти /КБ/ BG05M9OP001-2.056 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – Компонент 2“, по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси /ОП РЧР/ 2014-2020 и Оперативна програма „Наука образование и интелигентен растеж“ /ОП НОИР/ 2014- 2020.

Дейностите по приоритет Жилищни условия, са насочени към подобряване на условията на живот на уязвимите групи, борба с бедността, повишаване на битово-хигиенните навици и здравословен живот.

Отговорни институции за изпълнението са: община Русе, представители на местно ниво на: МРРБ, Агенцията по геодезия, картография и кадастър, МТСП, Министерството на финансите (МФ), МВР, РЗИ, и НПО.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, Структурни фондове на ЕС и други донорски програми.

Изпълнението на мерките по приоритет „Жилищни условия“ ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритети „Социално включване“ и „Местно развитие“ от НПР и има основна роля за изпълнението на Цел 11 „Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене“ и цел 6 „Осигуряване на достъпност и устойчиво управление на водата и канализацията за всички“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица, най-долу.

ПРИОРИТЕТ 5: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И АНТИДИСКРИМИНАЦИЯ

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Подцели и на-важни дейности за изпълнение на оперативната цел:

1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот**.**

2. Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи.

3. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност.

4. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот.

5. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата.

6. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност.

7. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, СЕ и ЕС и използване на съществуващите в ЕС инструменти.

8. Решаване на проблема с липсата на документи за самоличност и правния статут на български граждани от уязвими общности, в т.ч. и роми.

9. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.

Повишаването на правната култура и спазването на етичните общоприети норми на поведение е все още проблем сред уязвимите групи, особено в концентрираните райони. Работата на местно ниво с тези групи изисква информиране на терен за правата им, необходимост от спазване на законите в страната и извън нея, активно участие на представители от ромската общност за улесняване на процеса.

Отговорни институции за изпълнение на приоритетната цел: община Русе, ОДМВР-Русе, Комисията за защита от дискриминация, НПО с опит.

Нов момент в Националния план е ангажираността на КЗД с изпълнението на:

-Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на етническите групи в рамките на служебната учебна година по месторабота;

-Ежегодно провеждане на обучения на национално и местно ниво на тема: „Работа на полицията с етническите групи“, с цел недопускане на дискриминация

- Провеждане на изследвания за състоянието на дискриминацията върху ромското население в сферите на заетостта, здравеопазването, жилищната политика, равнището на бедност, социалната осигуреност и изолираност.

-Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите на равнопоставеността и недискриминацията на ромските жени в българското общество;

-Разработване на програма за превенция, толерантност към различията и интеграцията на ромите, което ще допринесе за преодоляване на междуетническо напрежение и спазване на принципа за забрана на дискриминацията по отношение на група лица, по-специално на уязвимите социални групи

-Привличане на ромската общност при превенция и не дискриминация в процеса на събиране и анализиране на данни, касаещи трафика на хора и обгрижване на жертви;

-Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, Структурни фондове на ЕС, ФМ на ЕИП 2014-2021, НФМ 2014-2021 и други донорски програми.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица.

Изпълнението на мерките по приоритет „Върховенство на закона и антидискриминация“, ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритет „Социално включване“ от НПР България 2030 и има основна роля за изпълнението на Цел 5 „Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета“, Цел 10 „Намаляване на неравенството между и в рамките на държавите“, Цел 16 „Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всеки и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички нива“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената таблица, най-долу.

ПРИОРИТЕТ 6: КУЛТУРА

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Подцел в изпълнение на оперативната цел:

1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на междукултурния диалог.

Община Русе е с добра развита културна инфраструктура и се определя, като една от общините, с водещи културни центрове в страната.

Държавната опера, театърът, училището по изкуства, Общински младежки дом, Детски център за култура и изкуство, както и всички останали културни институти, в това число и читалищата, са достъпни за творчество и изяви от всички граждани.

Отговорни институции: община Русе, местни и представители на национални медии, НПО.

Източник на финансиране: държавен бюджет, общински бюджети, Структурни фондове на ЕС и други донорски програми.

Изпълнението на мерките по приоритет „Култура и медии“ ще допринесе за изпълнение на индикаторите по приоритет „Култура, наследство и туризъм“ от НПР България 2030 и има основна роля за изпълнението на Цел 8 „Насърчаване на приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълна и продуктивна заетост и достойни условия на труд за всички“, Цел 11 „Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене“ и Цел 12 „Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

Мерките за постигане на подцелите са заложени в приложената по-долу таблица.

IV.ТАБЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА РУСЕ 2022-2023

Таблица 5. ПРИОРИТЕТ 1 – ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативна цел: **Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.**

Подцели:

1. ***Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.***
2. **Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.**
3. **Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.**
4. **Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация.**
5. **Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, включително роми чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.**
6. **Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително роми, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.**
7. **Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, включително роми, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.**

Мярка	Дейности	Отговорни институции	Времеви период	Финансиране		
				Средства	**Източник**	**Индикатори**
1. Обхващане на деца от уязвими групи, включително роми, във форми на образование и грижи в ранна детска възраст и осигуряване на непрекъснатост на обучението в задължително предучилищно образование за 4-5-и 6-годишните деца.	1.1.Разработване и въвеждане на програма за овладяване на български език	РУО на МОН Учебни и детски заведения; Община Русе	2022 – 2023 г.	Държавно делегирани бюджети; ОП РЧР и ОПНОИР; Други програми и проекти; Програми на МОН	Държавно делегирани бюджети; ОП РЧР; Други програми и проекти; Програми на МОН;	1.Брой обхванати деца; 2. Брой на децата овладели български език;
2. Осигуряване на непосредствен и непрекъснат достъп до образователната система на деца и ученици, в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез дейностите по Механизма за съвместна	2.1.2. Създаване на условия за усвояване на български език на ученици и деца от етническите малцинства в училища в гр. Русе и ДГ.	Община Русе ОУ „Ол. Панов“; ДГ „Незабравка“; ДГ „Русалка“- Русе, ДГ „Синчец“ – Русе,	2022-2023	Държавно делегирани бюджети; Проект: „Интегрирани мерки за социално включване на уязвими	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР	Брой обхванати деца и ученици в риск от социална изолация

работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	2.1.3.Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище	ДГ „Пинокио“ – Русе БРТИМ СНЦ „Еквилибриум“	2022 – 2023	групи на територията на Община Русе“, Проект BG05M9OP001-2.004-0041 „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе”	2014-2020 ОП РЧР 2014-2020	30 деца
2. Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в	1.1.2. Създаване на условия за индивидуална работа с деца и ученици от етническите малцинства в училища в гр. Русе и ДГ.	Община Русе ОУ „Ол. Панов“; ДГ „Незабравка“;	2021-2023	Държавно делегирани бюджети; 1.Проект: „Интегрирани	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020	

уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.	1.1.2.Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждани	ДГ „Русалка“- Русе, ДГ „Синчец“ – Русе, ДГ „Пинокио“ – Русе БРТИМ СНЦ „Еквилибриум“ Образователни медиатори Община Русе	2022 – 2022	мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“ Проект BG05M9OP001-2.004-0041 „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе”	ОП РЧР 2014-2020	Брой обхванати деца и ученици в риск от социална изолация Брой индивидуални програми
3. Осигуряване на условия за изпълнение на интегрирани мерки за повишаване на образователното развитие на децата и учениците от ромската общност, чрез качествено и приобщаващо образование и на	3.1 Връщане към образование на млади майки, отпаднали от училище	Община Русе СНЦ „Еквилибриум“ БРТИМ	2021-2023	Проект: „Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020	Брой обхванати млади майки и върнати в образователна среда

възможности за продължаващо образование в това число на професионално образование и обучение, както и на висше образование.		Образователни медиатори		на Община Русе“		
5. Повишаване обхвата на децата и учениците в задължително предучилищно и училищно образование и намаляването на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище.	5.1 Предприемане на действия за недопускане отпадане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Община Русе СНЦ „Еквилибриум“ БРТИМ ОУ „Ол. Панов“; ДГ „Незабравка“; ДГ „Русалка“-Русе, ДГ „Синчец“ – Русе, ДГ „Пинокио“ – Русе Образователни медиатори	2022-2023	Проект: „Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020	Брой обхванати деца и ученици в риск от отпадане

6. Подкрепа на роми и други лица от социално уязвими групи за завършване на средно, професионално, колежанско и висше образование, особено за профили, специалности и професии, които дават перспектива за реализиране на пазара на труда.	6.2 Оказване подкрепа, чрез консултиране и информиране на лица от уязвими групи за завършване на професионално, колежанско или средно образование.	Община Русе РУО-Русе Образователни медиатори	2022-2023	Програми на МОН	Държавно делегирани бюджети; Други програми и проекти; Програми на МОН;	Брой насочени и обхванати младежи и лица от ромски етнос;
7. Повишаване и надграждане на знанията, уменията и компетентностите на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал за работа в среда на многообразие и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи, чрез обучения, но и продължаваща подкрепа като менторство, групова	7.1 Провеждане на обучения на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал за работа в среда на многообразие и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи.	Община Русе РУО-Русе	2022-2023	Програми на МОН	Държавно делегирани бюджети; Други програми и проекти; Програми на МОН;	Брой обхванати и обучени специалисти и други служители в ДГ и училища;

рефлексия и др.						

ПРИОРИТЕТ 2 – ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

***Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност*.**

Подцели:

1. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност.
2. Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост.
3. Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи.
4. Развитие на концепцията за здравна медиация.
5. Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват.

Мярка	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Времеви период**	**Финансиране**		
				Средства	**Източник**	**Индикатори**
1. Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в	1.1 Информиране и консултиране на деца и родители, за необходимост от	Община Русе СНЦ	2022-2023	Проект: „Интегрирани мерки за		

обособените уязвими етнически общности, с концентрация на бедност. Системно провеждане на дейности, осигуряващи здравните аспекти на ранното детско развитие.	ОПЛ и профилактики.	„Динамика“ Здравни медиатори РЗИ		социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020	Брой проведени консултации на терен и обхванати лица и семейства
	1.2 Здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията	Община Русе	2022-2022	Проект BG05M9OP001-2.004-0041 „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе”	ОП РЧР 2014-2020	Брой проведени консултации в здравния кабинет и на терен
	1.3.Осигуряване на специалист гинеколог за осъществяване на прегледи на здравно неосигурени жени	Община Русе	2022-2023	Местен бюджет		Брой прегледани

						жени
2. Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по отношение провеждането на ваксинопрофилактиката и разширяване на обхвата на ваксинираните лица с оглед изпълнение на имунизационния календар, националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват.	1.4.Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве	МБАЛ Канев	2022-2023	Национална програма ПМДЗ на МЗ		Брой прегледани жени и деца
	1.5 Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения“	Община Русе	2022-2023	Проект BG05M9OP001-2.004-0041 „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе		Брой проведени консултации в кабинет и на терен
	2.1 Мобилна работа и кампания за повишаване на информираността сред рисковите групи	Община Русе СНЦ „Еквилибриум Здравни медиатори				

		РЗИ				
3. Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост.	3.1 Мобилна работа и кампания за повишаване на информираността сред рисковите групи за осигуряване достъп до здравни услуги и намаляване на ранните раждания.	Община Русе СНЦ „Еквилибриум“ „Динамика“ Здравни медиатори РЗИ	2022-2023	Проект: „Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020	Брой проведени консултации на терен и обхванати лица и семейства
4. Повишаване на информираността в областта на общественото здраве и борба с ОЗБ. Развитие на концепцията за здравна медиация.	4.1 Провеждане на акции на терен и раздаване на информационни материали за борба с ОЗБ, COVID 19 4.2 Семейно консултиране и подкрепа, индивидуална и	Община Русе СНЦ „Еквилибриум“ „Динамика“ Здравни медиатори РЗИ Община Русе	2022-2023 2022-2023	Програми на РЗИ/МЗ Проект BG05M9OP001-2.004-0041	Програми на РЗИ/МЗ ОП РЧР ОП РЧР	Брой консултирани лица и семейства от кварталите с концентрирано население. Брой консултирани лица

	групова работа с деца и родители			„Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе”		
5.Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи	5.1Повишаване информираността на ромската общност и обществото за необходимостта от съдействие и подход за ползване на здравни услуги и повишаване на здравно-сексуалната култура. 5.2 Ранна интервенция на увреждания, пряка работа с деца с увреждания и техните семейства, включително рехабилитация и дейности по консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом“	Община Русе СНЦ „Динамика“ Здравни медиатори РЗИ Община Русе	2022-2023 2022-2023	Програми на РЗИ/МЗ Проект BG05M9OP001-2.004-0041 „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе”	Програми на РЗИ/МЗ ОП РЧР ОП РЧР	Брой консултирани лица и семейства от кварталите с концентрирано население. Брой обхванати деца в дейността

6. Подобряване на комунално-битовите условия в публичната среда на ромските квартали за осигуряване на живот в здравословна и чиста среда на обитателите им за превенция на появата и разпространението на инфекциозни болести.	6.1Повишаване информираността на ромската общност за спазване на хигиенните норми, придобиване на битови условия за поддържане на хигиена в дома и около него.	Община Русе СНЦ „Еквилибриум“ Здравни медиатори РЗИ	2022-2023	Програми на РЗИ/МЗ	Програми на РЗИ/МЗ ОП РЧР	Брой консултирани лица и семейства от кварталите с концентрирано население.

ПРИОРИТЕТ 3 – ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги.

Подцели:

1. Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност.

2. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи.

3. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.

4.Търсене на инструментариум за подобряване на правните и икономически условия за премахване на несъответстващите на Закона за устройството на територията (ЗУТ)/законодателството жилища и квартали.

5.Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията за въвеждане на принципа на съразмерност при издаване на заповед за премахване на незаконен строеж, представляващ единствено жилище за неговите обитатели.

6. Разширяване на законния достъп до качествена вода, електричество и канализация в обособените квартали с концентрация на бедност.

Мярка	Дейности	Отговорни институции	Времеви период	Финансиране		
				Средства	Източник	Индикатори
1. Създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население.	1.1. Актуализиране на кадастралната карта на община Русе, при необходимост	Община Русе	2022-2023	Общински бюджет ОП РР	Общински бюджет ОП РР	Брой обхванати квартали, с ромско население
2. Приоритетно разработване от общините на общи и подробни устройствени планове с цел уреждане на статута на териториите и налагане на изискванията за инфраструктура и жилищно и друго застрояване.	2.1 Актуализиране на ПУП на община Русе, с цел налагане изискванията за инфраструктура, жилищно и друго застрояване.	Община Русе	2022-2023	Общински бюджет ОП РР	Общински бюджет ОП РР	Брой обхванати квартали, с ромско население
3. Реализиране на мерки за благоустрояване (изграждане на детски площадки и спортни зали на открито и закрито) в квартали с преобладаващо ромско население, с цел подобряване на средата за живот на местните общности.	3.1. Предприемане на мерки за изграждане на	Община Русе	2022-2023	Общински бюджет ОП РР	Общински бюджет ОП РР	Брой обхванати квартали, с ромско население

4.Разработване и осъществяване на дългосрочни програми за интегрирана жилищна среда.	4.1Подобряване състоянието на техническата инфраструктура, асфалтиране на улици, изграждане на тротоари, реконструиране на Ви К мрежи	Община Русе	2022-2023	Общински бюджет ОП РР	Общински бюджет ОП РР	Брой обхванати квартали, с ромско население
5.Съдействие за осигуряване на социални общински жилища за най-маргинализираните и уязвими общности.	5.1 Настаняване на лица и семейства в социалните жилища, по реда на Наредбата на Обс-Русе, за настаняване в социалните жилища	Община Русе	2022-2023	Заплащане на месечна такса от потребителите		Брой настанени лица и семейства от уязвими групи
6. Изграждане/реновиране на социалната инфраструктура на здравеопазването, образованието, културата и др. в квартали, с концентрация на бедност, вкл. за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги и услуги за развитие на деца и възрастни в общността.	6.1 Реновиране на социалната, здравна,образователна инфраструктура	Община Русе Лечебни заведения	2022-2023	Делегиран бюджет ОП РР	ОП РЧР 2014-2020	Брой реновирани сгради; ;
ПРИОРИТЕТ 4: ЗАЕТОСТ ***Оперативна цел Подобряване достъпа до заетост.*** ***Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване.***						

Мярка	Дейности	Отговорни институции	Времеви период	Финансиране		
				Средства	Източник	Индикатори
Заетост: **1.** Насърчаване на работодатели да създават работни места за групи в неравностойно положение на пазара на труда.	1.1 Мерки за съдействие на работодатели, за нови работни места за лица в неравностойно положение, вкл. и от ромски етнос	МТСП/ДБТ	2022-2023	Проекти и програми по ОП РЧР	Структурни фондове	Брой обхванати лица
2.Насърчаване на дуалното обучение, стажуването и чиракуването, както и на валидирането на придобитите умения	2.1. Мерки за включване в стажуване и чиракуване на лица от уязвими групи, вкл. от ромската общност	Община Русе МТСП/ДБТ УМБАЛ Канев-АД Русе	2022-2023	Проекти на МТСП Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020 и ОП НОИР 2014-2020	Брой обхванати лица за стажуване и чиракуване

				съгласно сключен ДБФП BG05M9OP001-2.056-007-C01, по ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020		
3.Повишаване на квалификацията вкл. преквалификация към търсени професии;	3.1. Мерки за провеждане на обучения за квалификация и преквалификация на лица от уязвимите групи.	ДБТ Община Русе	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой обхванати лица за обучения
4.Подкрепа за придобиване и усъвършенстване на дигитални умения и компетенции сред търсещите работа лица, с фокус върху младежите и продължително безработните;	4.1. Мерки за провеждане на обучения на младежи и продължително безработните за дигитални умения.	ДБТ Община Русе	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой обхванати лица за обучения

5. Повишаване на участието на жени от уязвимите общности на пазара на труда, с фокус върху уязвимите възрастови групи 18-29 г. и 55+ г.;	5.1. Мерки за психологична подкрепа и включване в обучения за професия на жени от 18-29 и над 55 г. от уязвими групи.	ДБТ Трудови медиатори Община Русе Център „Динамика“ СНЦ „Еквилибриум“	2022-2023	Проекти и програми на МТСП Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020 и ОП НОИР	Брой обхванати жени за обучения
6.Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите;	6.1 Мерки за включване на трудови медиатори в подкрепа на процеса и провеждане на информационни кампании	ДБТ Община Русе	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой проведени информационн и кампании на терен.
7.1 Активиране на продължително безработни	7.1 Мерки за включване в трудова заетост на	ДБТ	2022-2023	Проекти и програми на		Брой обхванати продължително

и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство.	продължително безработни чрез активиране и съдействие от трудови медиатори и психолози.	Община Русе		МТСП	ОП РЧР 2014-2020	безработни.
Социална икономика	Популяризиране на социалното предприемачество сред лица от ромската общност чрез провеждане на информационни кампании/прояви/уебинари	ДБТ Община Русе	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР 2014-2020	Информационн и кампании

ПРИОРИТЕТ 5 – ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И АНТИДИСКРИМИНАЦИЯ

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата”.

Подцели:

1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.

2. Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи.

3. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност.

4. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот.

5. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата.

6. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност.

7. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, СЕ и ЕС и използване на съществуващите в ЕС инструменти.

8. Решаване на проблема с липсата на документи за самоличност и правния статут на български граждани от уязвими общности, в т.ч. и роми.

9. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.

Мярка	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Времеви период**	**Финансиране**		
				Средства	**Източник**	**Индикатори**
1.Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС:	1.1. Повишаване на информираността по отношение на „равноценността“ на културите и уважение на културното многообразие- обучения на полицейски служители, експерти и социални работници;	ОДМВР Община Русе ДСП НПО	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР	Брой обучени служители от различни институции
	1.2.Изграждане на капацитет за работа с лица, живеещи в дълбока бедност и лица от	ОДМВР КЗД	2022-2023	Проекти и програми на	ОП РЧР	Брой обучени служители от различни

	малцинствени общности (т.е. с различен език, религия, общностен етнос и т.н.) – с респект към различието, достойнството и основните човешки права – провеждане на обучения на социалните работници и други специалисти.	Община Русе ДСП НПО		МТСП		институции
2. Гарантиране и ефективна защита на правата и достойнството на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи:	2.1. Подобряване на мерките за идентифициране, превенция и зашита на жертви на антиромски нагласи, езика на омразата и престъпленията от омраза; 2.2. Приобщаване на лица от ромската общност към дейността по опазване на обществения ред, чрез включването им в Местните комисии за обществен ред и сигурност и постепенно	ОДМВР Община Русе - МКППМН ДСП НПО	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР	Информационн и кампании Обхващане на лица от ромската общност като

	повишаване на правната култура сред общностите в уязвимо социално-икономическо					доброволци; Информационни кампании за правна култура
3. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност:	3.1. Повишаване на правната култура на ромите във връзка с придобиването, ползването и съхраняването на български лични документи;	ОДМВР Община Русе ДСП КЗД НПО	2022-2023	Проекти и програми на МТСП	ОП РЧР	Информационни кампании
	3.2 Разработване и прилагане на услуги за реинтеграция на деца – жертви на трафик, с цел ефективна социализация на тази най-уязвима група, постигане на благосъстояние и цялостно развитие.	ОДМВР Община Русе ДСП Център „Динамика“	2022-2023	Държавно делегирана дейност: социални услуги – резидентна грижа: Кризисен център грижа и ЦОП	Държавно делегирана дейност	Брой обхванати лица и деца в риск от трафик или жертва на трафик;
	3.2 Превенция на специфичните форми на трафик на хора в зоните с концентрация на бедност и	ОДМВР Община Русе	2022-2023	Държавно делегирана дейност: социални	Държавно делегирана дейност	Информационни кампании и консултиране

	осигуряване на допълнителни мерки при защита на жертвите на трафик на хора, принадлежащи към етнически малцинства, с цел понижаване на броя на случаите на трафик на хора и повишаване на разкриваемостта и съдебните производства срещу трафиканти.	ДСП НПО		услуги – резидентна грижа: Кризисен център грижа и ЦОП		

ПРИОРИТЕТ 6 – КУЛТУРА

Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Подцел:

1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на междукултурния диалог.

Мярка	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Времеви период**	**Финансиране**		
				Средства	**Източник**	**Индикатори**
1.Съхраняване и популяризиране на	1.1 Изграждане на програма за	Община Русе	2022-2023	Общински	Общински	Брой събития

традиционната култура на ромските общности.	реално взаимодействие между народните читалища, училищата и ромските организации по места на територията на Община Русе.	РЕКИЦ НПО		бюджет	бюджет	
2.Развитие на любителското изкуство сред ромите, като предпоставка за професионално развитие и житейска реализация.	2.1Предоставяне на възможности на лица от ромската общност за равен достъп до културен продукт на общината и развитие на специализирани социокултурни практики, целящи приобщаване на ромското население към културния живот на общността	Община Русе РЕКИЦ СНЦ „Еквилибриум“ Община Русе-медиатор	2022-2023	Общински бюджет Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	Общински бюджет ОП ОПРЧР	Брой събития по изкуство, с участие на ромски представители

3. Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот.	3.1 Мерки за привличане на ромски представители в културни мероприятия: Празнуване на 8 април, традиционни фестивали и др.	Община Русе РЕКИЦ НПО Община Русе - медиатор	2022-2023	Общински бюджет Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	Общински бюджет ОП	Брой събития, с участие на ромски представители
4.Популяризиране и подкрепа на традиционната култура на етническите общности в България и деетнизиране на феномените на бедност в българските обществени медии.	4.1. Мерки за повишаване информираността на обществото за традиционната култура на ромската общност.	Община Русе - медиатор СНЦ Еквилибриум		Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020	Брой събития, с медийно отразяване

5. Борба с ксенофобията, расизма и езика на омразата в медийното пространство	5.1 Мерки за повишаване на толерантността на обществото към различните – отбелязване деня на толерантността, беседи в образователни институции	Община Русе-медиатор, СНЦ, образователни институции	2022-2023	Проект: Интегрирани мерки за социално включване на уязвими групи на територията на Община Русе“,	ОП РЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020	Брой събития, с медийно отразяване

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Изпълнението на целите и включените дейности в Общинския план за действие 2022-2023 г. към Областна стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030, ще доведе до:

- Подобряване на жизнения стандарт на уязвимите групи на територията на Община Русе;
- Повишаване на образователната, правната, трудовата, здравната и социална грамотност и равен достъп до услуги в обществото на уязвимите групи;
- Повишаване информираността на обществото за толерантност и зачитане на традициите и културните обичаи на етносите и надопускане на дискриминация;
- Привличане на лица от етническите малцинства за работа на терен в квартали и населени места, в риск от изолация;
- Развитие на дейности и услуги на територията на Община Русе, спазвайки приоритетите, заложени в областната и националната стратегия за успешна интеграция на етническите малцинствени групи;
- Актуална информация, относно проблемите и потребностите в процеса на интегриране на етническите групи;
- Стимулиране участието на представители от ромската общност, във всички сфери на социално-икономическия живот.

VI. УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Управлението, координацията и изпълнението на дейностите по Плана за действие на Община Русе 2022-2023, в изпълнение на Областната и Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030, ще се извършва от експертите на община Русе, като водеща институция на местно ниво в провеждане на интеграционните политики.

Мониторингът на Плана за действие на община Русе 2022-2023, ще се осъществява чрез периодично, ежегодно събиране и анализиране на актуална информация от всички заинтересовани страни, както и съгласуване на мерките.

Най-основни методи на мониторинга са:

Ежегодно изискване на информация по планираните дейности от отговорните лица и институции, анализиране на информацията и отчитане на изпълнението по приоритетите на плана в *Мониторингов доклад на община Русе*.

Докладът се изготвя от експерти на община Русе, ангажирани с мониторинг, оценка и отчитането на дейностите по Плана за действие на Община Русе /2021-2023/, в изпълнение на Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030.

Мониторинговият доклад за годината се представя на Областния управител на Област Русе, до 20 февруари на всяка календарна година.

Забележка: Планът за действие 2021-2023 на община Русе е отворен документ и при промяна на важни обстоятелства и условия, подлежи на актуализация и допълване с данни.

ПЕНЧО МИЛКОВ
Кмет на Община Русе